

LLOYD HARRISON, na gornji sliki, sedi v avtu, iz katerega so linčarji potegnili iz njega blizu Monroe-a, Ga., štiri črnce in jih umorili. Belopoltina drhal je število 20 oseb. Na desni je koroner W. T. Brown. V rokah drži 'strik', s katerim so linčarji črncem zvezali roke, predno so jih ustrelili. Harrison je bogat farmar, toda zločinej njenu niso storili nič žalega, ker je bele polti.

Upor malih dežel proti nadvladi velike četvorice

Belgijski delegat zahteva, da se demokracijo upošteva tudi na mirovni konferenci. — Zastopnik Ukrajine za Trst pod jugoslovansko kontrolo

V prvem tednu prve mirovne konference po drugi svetovni vojni ni prišlo med zavezniki še do nobenega pravega soglasja. Razlike med njimi so pač prevelike — bodisi ideološčno, imperialistične in trgovske, da bi se mogli zastopniki enaodvjetnih dežel, ki sede v eni najslovitejših palač v Parizu, zedeniti tako gladko kakor bi svet rad. Oziroma kakor bi bilo za svet potrebno.

Boj za kontrolo

Avstralski delegat je kritiziral sovjetsko zahtevo za dvetretjinsko večino, predno bi bila kaka mirovna pogodba veljavna. On je bil za navadno večino. Ob enem je grajal veliko četvorico vsled njenih "diktatorskih metod". Kar one sklenejo, to naj ostale vlade le potrdijo, ker jim ni dana v prvotnih razpravah nobena prilika, da bi bile zastopane v njih.

Dne 3. avgusta se je oglasil na konferenci belgijski vnanji minister Paul Henri Spaak, ki je delegacijo Zed. držav, Anglije, Rusije in Francije odprto napadel, češ, čemu nas vabiti, ko pa ste "vi štirje že vse v naprej sklenili!"

"Kaj naj počnemo tu," je Spaak dalje izvajal, "če pa mora biti vsaka tu sprejeta pogoda spet vam štirim predložena, da jo lahko odobrite, spremeni te ali pa tudi zavrzete."

Vprašanje predsedstva

Velika četvorica je med sabo sklenila, da smejo biti predsedniki te mirovne konference samo njeni člani in pa zastopniki kitajske vlade. Vrste se po redu, vsak drugi dan. Delegati tistih malih dežel, ki bi radi več veljavljave, so temu načinu ugovarjali in skušali sklep velike četvorice zavreči s predlogom, da naj se izvoli stalnega predsednika za vso dobo konference. Pa niso uspeli.

Strah pred nadvlado

Henri Spaak, ki je ob enem predsednik Združenih narodov, je poudarjal, da bi moralna velika četvorica demokracijo v mednarodnih odnosajih tudi izvajati, ne pa samo govoriti o njih. Namesto tega pa sestavlja mirovne pogode na svojo roko, rešuje mednarodne probleme po svoje in malih dežel, pa če so še tako prizadete, niti ne vpraša za mnenje. In tako se dogaja, da ako katera mala dežela nima v veliki četvorici nikogar, ki bi

Cestitke Slovenski narodni podporni jednoti ob njeni XIII. redni konvenciji

Ko so pionirski graditelji Slovenske narodne podporne jednote zamišljali svoje cilje, si bržkone niso niti v sanjah predstavljali, kaj vse lahko nastane iz organizacije, ki so si jo zasnovali... Niti niso bili oni med sabo enotnih nazorov. Pojavili so se težki notranji boji, ki so povzročili veliko prerekanja in v onih dneh, ko so bili naši ljudje tesno povezani med sabo, tudi boje med družinami.

A stvar je šla mimo, užaljenja so se zameglila in nastala je jasnost: SNPJ si je določila pota, določno in odločno ter šla po njih.

Takrat jih ni bilo veliko, ki bi hoteli SNPJ prerokovati lepo bodočnost ali se oslanjati nanjo.

Ampak oni, ki so verjeli v napredek, v delavsko gibanje, v socializem in v druge take "nepriljubljene" reči, n. pr. v borbo za socialno zaščito "navadnega človeka", se niso strašili ničesar. Tu in tam je kdo omagal, drugi so vztrajali do konca svojih dni.

Tako je i sedaj in tudi bo.

Ni je tolikšne podporne, bratske organizacije v vseh Zed. državah, ki bi bila na pozorišču borbe za socialno pravičnost tako odločno TOLIKO LET kot ravno SNPJ. Bilo je kajpada i drugih. Nekatere so bile v svoji dobi skozi nekaj let še celo bolj agresivne, nato se postarale in konec je bilo njihove zamaha.

SNPJ pa si je ohranila vseskozi svojo mladost. In svoja načela ter pomagala gmotno in moralno, ter z delavnostjo svojih najboljših članov in članic v vsaki koristni akciji, ki je bila v prid delovnega judstva, v stavkah, v naporih za narod, iz katerega izhaja njeno članstvo, bila je za federativno, republičansko Jugoslavijo že v prvi svetovni vojni, in njeno glasilo pa za tak red že od početka.

Naj živi Slovenska narodna podpora jednota!

Delegati XIII. redne konvencije, Proletarec vas pozdravljuj in vam želi v vaših nalogah čimvečje uspehe!

INTERVENCIJE POMENIJO MIRU SEDAJ NAJVĒČJO NEVARNOST

Nedavno so se ameriški vojaki (marines) na Kitajskem zapletli v boj s kitajskimi "komunisti". Trije naši vojaki so bili ubiti in 12 ranjenih. Nekaj pa se jih je poškodovalo, ker se jim je v tem vrvežu prevrnih "jeep".

Poročila iz ameriških virov na Kitajskem so trdila, da so bili naši fantje napadeni od komunističnih čet iz zasede — to je zavratno.

Iz Peipinga na Kitajskem je bilo 1. avgusta poročano, da so komunisti priznali v resničnosti spopada, a trdijo, da so ga izvali naši vojaki, ki so ubili 12 kitajskih vojakov (članov komunistične armade) in veliko ranili.

Kitajski komunistični glavni stan v Janunu je obžaloval, da je prišlo do tega incidenta — in bilo jih je mnogo že prej — toda poudarja, da se jim bo močne izogniti le, ako ameriške čete odidejo iz Kitajske.

Naši vojaki stražijo v prid reakcijske Čiang Kai-shekove armade mostove, proge, rečna pristanišča in mesta. Pomagamo ji z letali in materialom. Naši častniki vežbajo njegovo armado. To je odprta intervencija, ki lahko dovede do strašnih posledic čim začne tudi Ru-

sija s tako taktiko. Namreč podpirati komunistično armado z orožjem, s častniki, z letali itd.

Intervencija fašistične Nemčije in Italije v španski republiki je bila uvod v drugo svetovno vojno. Nadaljevanje z ameriško intervencijo na Kitajskem bi utegnila kaj lahko zaneti tretjo. Iz Washingtona je bilo poročano, da je predsednik Truman naročil našemu generalu Marshallu (ki se modni na Kitajskem, da bi napravil spravo s spornimi strankami), naj pošlje naše vojake domov iz kitajskih krajev ko hitro mogoče.

Ako je taka odredba v resnici izdana, je Truman storil zelo pameten ukrep. Tudi vojaki sami bi se radi vrnili, ker se jim čudno zdi, čemu se jih sploh sili v boju med Kitajci.

Angleži so se z intervencijo v Indokinu, na Javi, v Palestini itd. naučili, da jim to ne donaša prijetljivosti. Zato obljubljajo s politiko oboroženih umešavan prenehati.

Koristno bo za vse, če to storite tudi Zed. države.

Diktatorji v Južni Ameriki se boje svetilnikov

V Boliviji so pred par tedni revolucionarji umorili predsednika Gualberto Villaroela, ga

V Trstu pokradli za milijone dolarjev relifnih pošiljatev

Casinska agencija Associated Press je dne 1. avgusta iz Beograda poročala, da je direktor UNRRA, Fiorello La Guardia naslovil zavezniškemu glavnemu stanu v Caserti v Italiji protest, ker ne protektira relifnih dajatev, ki jih UNRRA posilja dejelam v centralni Evropi skoz Trst. La Guardia pravi, da je bilo v Trstu "izmaksnjeno" za milijone dolarjev raznih potrebščin, namenjenih Jugoslaviji, Avstriji in Čehoslovaški.

Poročilo pravi, da je La Guardia že enkrat prej vprašal za dovoljenje povabilo omenjene države, da naj posiljejo v Trst za varovanje potrebščin, ki jim jih posilja UNRRA, oborožene straže, pa ni dobil zadovoljivega odgovora.

Sedaj je poudaril, da će tudi ta njegov protest ne bo nič zategel, se bo obrnil na najvišje avtoritete, to je, direktno na ameriško in angleško vlado.

Z dne 28. julija je La Guardia brzojavil iz Beograda zavezniškemu vrhovnemu poveljnemu v Sredozemlju, generalu Johnu C. H. Leeu o "atvinah v tržaški luki.

"Znanah je na stotine slučajev, ko so bile pošiljatve UNRRA v Trstu izmaksnjene in dogaja se, da izginejo celi vagoni blaga, ki je namenjeno Jugoslaviji, Avstriji, Čehoslovaški in Madžarski. To so ti znana dejstva," je brzojavil La Guardia, "in skrajni čas je, da se ta ropanja ustavi, ali pa dovolite, da pridejo tja čete omenjenih dežel, ki bodo prevzele to brigo."

"Imeli ste v namenu za preprečenje tatvin že veliko konferenc, a z njimi niste ničesar dosegli. Vojaškemu poveljstvu v Julijski Benečiji je vse to znano, a tatvine se nadaljuje, in kar se dogaja (v tržaški luki in okolici) posebno zadnje tri mesece, je nezmoš. Naj torej zavezniška vojaška vlada (v Trstu) protektira pošiljatve UNRRA pred tatvimi, ali pa prizna, da tegi ni zmožna in izroči naloge protektiranja omenjenim državam."

Dalje La Guardia izvaja, da se tatvine v Trstu ne bi mogle vršiti na debelo brez sodelovanja tistih, katerih naloge je skrbeti, da bi relifne potrebščine bile poslane tja, kamor so našljajene.

Je res čudno, čemu je policija in vojaška oblast v Julijski Benečiji tako budna proti Slovencem in "komunistom", dokler tati so se radi vrnili, ker se jim čudno zdi, čemu se jih sploh sili v boju med Kitajci.

Angleži so se z intervencijo v Indokinu, na Javi, v Palestini itd. naučili, da jim to ne donaša prijetljivosti. Zato obljubljajo s politiko oboroženih umešavan prenehati.

Koristno bo za vse, če to storite tudi Zed. države.

Dikatorji v Južni Ameriki se boje svetilnikov

V Boliviji so pred par tedni revolucionarji umorili predsednika Gualberto Villaroela, ga

vendar prišle na dan, so doble industrije naloge dati nove cene. Sedaj se je dognalo, da bi vlada, ki so imela po deželi poštene ljudi, pri teh pogajanjih z industrialci lahko prihranila precej milijard, ki pa so izginile v privatne župe.

Zanimivo je, da so doobili milijonska naročila celo taki prijatelji visokih oseb v Washingtonu, ki so eksplodirala med našimi vojaki in jih ubijala našo sovražnika. In to vse za to, ker so naši deželi profit največja svetost. In pa ker je zakonodajam v vladu več za "free enterprise" kakor pa za ljudske koriste in splošno varnost.

KOMENTARJI

Zbira in presoja urednik

Ilija Ehrenburg, ki je bil tu z nekaterimi drugimi sovjetskimi žurnalisti vred gost udruženja ameriških novinarjev, je iz južnih držav prehitro odšel. Ako bi še nekaj časa ostal v njih, bi videl v Georgiji, kaj so linčanja. Štiri zamorce so tebi nič meni nič ubili ne radi tega, da bi posili kako žensko, ali koga umorili, ampak kar nekako tako, da prestrašijo druge, zamorce. In če bi potem počakal še teden ali dva in odšel v državo Tennessee, bi videl volilni boj, spremjam z granatami, strojimi puškami in dinamitem. Ne sicer med zamorce in belimi, ampak med staro frakcijo demokratske stranke, in med novo, ki jo tvorijo bivši vojaki — "G'Ts" — ki so "postavili" svojo listo proti starim falatom na svoj vojaški način, kakor so se ga naučili na bojiščih in v taborniščih. Temu mi tu pravimo demokracijo, ali Ilija v Zed. državah o nji ni dobil dobrih vtipov. Dasi ne "zabavlja" proti njim, kakor to delajo mnogi ameriški žurnalisti, če gredo pogledati na uro v Moskvo, pa potem pišejo knjige proti Sovjetski uniji, vendar se mu je čudno zdelo, ker se v tolikih krajih naše slobodne republike ljudi deli po politiki, da se niti voziti ne smejo skupaj.

Mesto Athens, Tenn., ki je omenjeno v gornji notici, je prvo poglavje, komaj uvod v to, kaj še lahko pričakujemo, ako se dogodi nova "depresija", ali pa če nastane tolikšna socialna negotovost, da bo vojake minule vojne kakemu močnemu voditelju mogoče mobilizirati v njegove namene ne samo v kakem mestecu kje na jugu ampak v vseh Zed. državah. Taki znaki so že sedaj vidni — polje je zrelo in ako se dogodi, da se bo volilni boj ala Athens, Tenn., ponovil po vseh Zed. državah, potem bo invazija Mussolinijevih črnošračnjikov v Rim v primeri s tem, kar se utegne še tu dogoditi, komaj senca.

DRAGINJA ZELO PRIZADELA TUDI TISK

Redki so listi, ki v zadnjih petih letih niso zvišali naročnine. Mnogi so jo dvignili sto odstotkov in celo več.

"Chicago Sun", ki ga lastuje in izdaja multimilijonar Marshall Field, stane sedaj 5c. Ko je začel izhajati, bilo je to v začetku vstopa te dežele v vojno, si dobil posamezen izvod za 2c in nedeljsko izvod za nikel. Sedaj stane ob nedeljah 12c in ob delavnikih, kot že omenjeno, nikel. Sorazmerno, ali pa že več, so se v isti dobi podražili časopisi v Clevelandu, Pittsburghu, New Yorku itd. Enako tudi revije.

Le najbogatejši časopisi, ki imajo oglasov več kar kar pa jih morejo sprejeti, in ogromno cirkulacijo, niso dvignili naročnine več kakor eno tretjino.

Papir — to ve vsaka tiskarna in uprava vsakega lista, se je v minih letih podražil okrog 50 odstotkov. Plače tiskarjev so bile v isti dobi že dvakrat povišane in tiskarji v Chicagu zahtevajo novo zvišanje mezde — sedaj kar 60 %. Nekaj bodo gotovo dobili, kar pomeni za vsak list novo zvišanje izdatkov.

"Proletarec" ni naročnine že leta zvišal. Vzrok je, ker ga njegovi prijatelji vzdržujejo s tiskovnim skladom. Kajti ako je naročnina previsoka, ga bi mnogi naročniki morda rajše pustili, kakor pa jo plačali, in to ne bi bila za nas nikakršna pridobitev. Tisti, ki so za ohranitev Proletarca to razumejo — in zato tudi skrbre za onesne tiskovni sklad.

Kar tu želimo naglasiti je, da bi oni imeli lahko več posnemovalcev. In jih bo več tudi treba!

Drugo, potruditi se bomo morali, čim bodo cirkularji razposlani, za nabiranje oglasov v Družinski kolendar. Vzrok, da tega še nismo storili, so spremembe v uradu in pa ne vemo še, kolikšna bo cena papirja, ki se stalno dviga, in koliko nam bo vsled raznih drugih podražitev računala tiskarna več za to knjigo.

Lahko pa nam gredo toliko bolj na roko TAKOJ sotrudniki.

Čimprej pošljeno spise v Koledar, TOLIKO PREJ BO DELO DOVRŠENO in knjiga izdana. To vsem, ki bi hočeli pomagati, še posebno poudarjam.

PROLETAREC

LIST ZA INTERESE DELAVSKEGA LJUDSTVA.

IZHAJA VSAKO SREDO.

Indija Jugoslovanska Delavska Tiskovna Družba, Chicago, III.

GLASILO JUGOSLOVANSKE SOCIALISTIČNE ZVEZE

NAROČNINA v Zedinjenih državah za celo leto \$3.00; za pol leta \$1.75; za četrt leta \$1.00.

Inozemstvo: za celo leto \$3.50; za pol leta \$2.00.

Vsi rokopisi in oglasi morajo biti v našem uradu najpozneje do pondeljka popoldne za priobčitev v številki tekočega tedna.

PROLETAREC

Published every Wednesday by the Jugoslav Workmen's Publishing Co. Inc. Established 1906.

Editor..... Frank Zaitz

SUBSCRIPTION RATES:

United States: One Year \$3.00; Six Months \$1.75; Three Months \$1.00. Foreign Countries, One Year \$3.50; Six Months \$2.00.

PROLETAREC

2301 S. Lawndale Avenue CHICAGO 23, ILL.

Telephone: ROCKWELL 2864

Mirovna konferenca v Parizu je res pokazala voljo za mir

Pravijo, da smo dobili vojno, (namreč po naše, zmagali v njej) toda zapasli smo mir. Hujška se proti Sovjetski uniji in njegovim "satelitom", toda ob enem isti ljudje priznavajo, da je baš Rusija še posebno potrebna miru, ker je bila v svojih industrialnih predelih silovito porušena.

Vlada Zed. držav, pod pokojnim Rooseveltom je naglašala, da ji je cilj svetovni mir in pa taka uredba, v kateri bo mir tudi zavarovan, ne samo le nekako premirje.

Predsednik Truman je nedavno izjavil, da mu je v vsi njegovi vnanji politiki svetovni mir temeljni smotri.

Torej čemu toliko strahu, da smo skoro že na pragu tretje svetovne vojne?

Vzrok kajpada je kapitalistični sistem in imperializem.

Prav gotovo je, da si odgovorni državniki ne žele nove vojne še preden se je minula komaj da ohladila, ampak vzroki zanje so vendarle tu.

Kaj s kolonijami? Čemu še sploh vzdrževati ta najbolj krvločen, izkoriščevalni sistem — kolonije?

A vse se tako zdi, da tudi najbolj demokratične dežele, ki posedujejo največje kolonialno carstvo po svetu — Anglija, Francija, Nizozemska — niso za rešitev tega vprašanja tako, da bi bilo ljudstvom v prizadetih kolonijah v korist.

Zed. države se ne obnašajo nič boljše v tem oziru, čeprav trdimo, da mi nimamo kolonij. A jih vendar imamo, dasi pod drugimi označbami, ki se glase bolj demokratično. A pomenijo isto, kar še danes trdi ljudstvo na otoku Porto Rico. In prej na Filipinskem otočju. In še marsik.

Državni tajnik Byrnes se je zavzel napraviti sebi zgodovinsko ime s tem, da bi konferenci v Parizu, ki se naziva za prvi mirovni kongres po minuli vojni, ustvaril res mirovni značaj. Ampak naj se še tako trudi, ako se diplomati ne sprijaznijo z resnico, da je najprvo treba odpraviti vzroke, bo uspeh sila težaven in mir, ki ga bodo sklenili, morda ne bo drugoge kot le premirje, dokler dečki, sedaj recimo deset let starji, ne dorastejo. Ali pa, ker imamo atomsko bombo, nam tega niti čakati ne bo treba.

Na konferenci v Versaillesu po prvi svetovni vojni je prevladovala protidelavska, protosocialna politika in pa posebno še nagon, da se zajezi Sovjetsko unijo.

To so storili.

A kolikšna spremembra po 26. letih!

Namesto Nikola Pašića, ki sicer sam na sebi ni bil reakcionar (ustvaril si jih je šele za svoje naslednike), so se oglasili na tej mirovni konferenci Moša Pijade, Edvard Kardelj in drugi taki, ki ne zastopajo reda prošlosti in ne gledajo nazaj v noč temveč v dan, ki je pred njimi.

Hitler je sicer padel, ne pa nacizem

Poslanska zbornica v Illinoisu je dne 31. julija apelirala na zakonodajno državo Georgije, da naj sprejme postavo proti linčanjem. In pa da naj prepove organizacije, kakršna je KKK. Ta se sedaj, ko smo zmagali v Evropi in Aziji na celi črti za demokracijo, nagloma širi.

Naciji niso nosili halj in zakrinkanih obrazov, a tudi bahali se niso, da so za demokracijo in druge takе "dekadentne" reči, torej saj hinavščine niso igrali.

Slučaj v Georgiji, ko ti linčarji siloma iztrgajo iz avta štiri črnce — moške in ženske, dokazuje, da smo dobili zmago v Nemčiji, ne pa v Zed. državah.

In poglejmo v Palestino! Židje, ki so bili sicer vsled svoje vere ter trgovskih usiljivosti včdno obovorjeni, so sedaj na slabšem kot še kdaj. Ozirama v čezdaj večji negotovosti — bodisi v Palestini, v Evropi in tudi v Zed. državah, kjer imajo sedaj največ zaslombe, podpore in vpliva.

Svet je v plemenskem vretju, prežet z verskim fanatizmom in ako se bo kral med sabo še bolj kakor se je, bo to le pomenilo, da ga kapitalistična in krščanska, mohamedanska, protestantska ter budistična ideologija ni prinala drugam kot v pogubō.

Karl Marks je potisnjen v ozadje, govoril se le še zoper komunizem, ponekod izvajajo poskuse za socialno revolucijo, a pri nas pa se najbolj zanimamo kako čimboljše izpopolniti atomsko bombo. In pa kako z našo ekonomsko silo otevati kapitalistični red po svetu, čeprav je že povsod bankrotiral, razen pri naš.

Kongresne volitve in unije v politiki

"V jeseni bodo volitve," poudarja neki unijski list, ki je razposiljan med okrog pol milijona članov.

In dodaja: "Nadomestite sedanj reakcionarni kongres z resnico ljudstva zastopstvom."

A isto unijsko glasilo je v zadnjih predsedniških volitvah delovalo prav za ta isti kongres, oziroma za kandidate vanj, in ko so bili izvoljeni, se je bahalo, da je volilni izid "velika delavska zmaga".

Voditelj unije Progressive Miners v Illinoisu je koncem julija apeliral na voditelje drugih unij, da naj si ustanove nekako delavsko zbornico, kot jo imajo n. pr. zase veletrgovski krogi (Chamber of Commerce), industrialci (Association of Manufacturers), dalje magnati, ki kontrolirajo živilski trg itd.

Predsednik unije Progressive Miners je v glavnem misli,

WILLIAM HEIRENS, star 17 let (v sredini) ter njegov starši. Obložen je umorov najbolj brutalne vrste in pa množice ulomov. Bil je visokošolski student, smatran je bil za briljantnega dečka, in v resnicu je bil že od mladega podvržen zlobi in bil vsed tega obsojen v poboljševalnico. Toda starši so mu s posojilo verskega "pulla" (znanega katoliškega duhovnika) izposlovali oprostitev, pod pogojem, da se ga posluži v privatni zavod. Tako na njegovem imenu ni bilo madeža, oziroma se ga mu "izbrisali". Morda je imel tisti duhovnik, ki je uporabil svoj vpliv, takrat najboljši namen, toda postedica je, če so obtoženi in izpovedi resnične, umor nad nedolžno dekle, hčerkovo prav tako verske katoliške družine, ki jo je zločinec odnesel specijalno postelje, je razrezal ter kosil njene trupla razmetl v podulčini odvodni kanal. In umoril je slično brutalno — tudi ko sta spali, dve odrasleni dekle. Fan je nedvomno predmet za psihiatre. Oblast pa bi morala skrbeti, da se takih nevarnih ljudi ne bi spuščalo na prostvo, neglede kolikšen je vpliv njihovih "protektorjev". Nedvomno so Heirensovi starši silno nesrečni, ker se je to zgodilo, toda mnogi sociologi in psihologi menijo, da so misliši več na protektiranje svojega sina kakor na javno varnost. In sedaj tudi mati in oče plačujuča kazen, zapadena v duševnem trpljenju.

KATKA ZUPANIČ:

IVERI

Dolgotrajne pravde...

"To je laž!"

"Niste bili vprašani! Zato molcite! Ce ne — boste kaznovani!"

"Gospod sodnik! Ona laž!"

"Štiri in dvajset ur zapora za vas, ker ne znate držati jezikja"

Tako nekako je bilo na sklepni obravnavi po dolgi pravdi. Moja mati je bila obupana. Vedeč, kako se razsodba nagiba na krivično stran, se ni mogla premagati, zmanj je je oče dajal znamenja, naj molči, zmanj sodnikov ukor in kazen. "Sodba ne bo pravilna, ako verjameti njeni prisegi . . ."

"Osem in štirideset ur! Bi radi še več?"

Zaradi meje je šlo. Moj oče je bil prisiljen vložiti tožbo proti sosedu, ki si je svojala dobršen posen na našem zemljišču in je v ta namen — ali sama prestavila mejniki, — ali pa si je koga za to najela. Za kmata pa ga skoraj ni večjega greha od prestavljanja mejniki!

Pripeljala se je komisija na "lice mesta". Soseda je hitelo trditi, da je mejniki na svojem pravem mestu. Pokazal da ji ga je že njen stari oče. "Tod teče meja, Marinká, in to, vidiš, je mejniki . . ." A moj oče je pokazal mesto, kjer je mejniki prejeli. Na podlagi parcelnega črtja se je izkazalo, da je bil moj oče v pravem. In ker ni bil pravaški, ne škodoželen, mu je bilo v uteho, da bo pravde hitro konec, in stroški zategadelj ne bodo prehudili za sosedo. "Se zdaj se njenih rok rado kaj prime, če bi ovrenivali, bi bilo še toliko slabše . . ."

Toda vračunal se je strašno.

Laž ima sicer kratke noge, a

dajte ji potuho, pa ji kaj kmalu

zraste rep, ki je tem daljši, čim dalj in več je potuhe. Soseda

se je znala lisiti in sliniti in

da ako so lahko veletrgovci, ki si konkuriраjo drug z drugim, v skupni zvezi, in enako industrialci, čemu bi si delavci zmerom stali v nasprotnstvu?

Predlagal je, da naj bi vse unije, neglede h kateri zvezi spašajo, tvorile za politično akcijo nekako skupno delavsko komorno (zbornico), ki se bi pečala samo s stvarmi, ki so vsemu delavstvu skupnega značaja.

Kajpada, govoril je gluham ušesom.

Kje in kdaj pa so ameriški voditelji bili še složni v

politični akciji, v kateri "skebajo" drug proti drugemu, če pa niti na industrialnem polju ne morejo biti?

V nedavnih primarnih volitvah v Montani so se unije železničarjev — vseh deset razen par voditeljev izmed ostalih dveh, potegvale za ponovno nominiranje senatorja Wheelerja. Tudi predsednik Truman mu je pomagal v kampanji. Ampak drugo unijsko delavstvo v Montani je bilo proti Wheelerju. Nominacija je izgubil.

Kako je mogoče v taki situaciji ustvariti slogan, ko pa so

unije v politiki izrabljane in člani največkrat niti ne vedo, če

glasujejo za "svoje" prijatelje ali proti "svojim" sovražnikom.

Seveda, v jeseni bodo volitve. Vsi poslanci spodnje zbornice

bodo izvoljeni v njih ter polovica senata. A kar se trgovske

komore tiče, pa zvezne industrialcev, se jim unij v delavski politični

akciji tudi letos ni treba še prav nič batiti.

Poslanci zbornice v Illinoisu je koncem

julija apeliral na voditelje drugih unij, da naj si ustanove nekako

delavsko zbornico, kot jo imajo n. pr. zase veletrgovski krogi

(Chamber of Commerce), industrialci (Association of Manufacturers), dalje magnati, ki kontrolirajo živilski trg itd.

Predsednik unije Progressive Miners je v glavnem misli,

JOŠKO OVEN:

RAZGOVORI

V teh tednih je precej razburjenja. V Parizu se gradi nekaj, kar imenujejo — mir! Upajmo, da se jim posreči to pot, aki ne — je "Homo Sapiens", saj kot nam pravijo veščaki — dokončal na tej zemlji.

Mogoče, da ni tako resno, ter da cloveštvo vzdrži tudi še eno atomsko vojno, ali eno je resnica, civilnega prebivalstva saj po večjih mestih bi zelo malo ostalo pri življaju. To niso ravno najlepše misli, ali kakor govorimo in jadramo danes, bo, če se ne spremeni v kratkem — to edin izid.

Zlastino, da izmed vseh živali na zemlji je človek edini, kateri je posvetil vse samo destrukciji. Vsak napredek, vsak korak naprej, katerega donese veda — to se reče njegovu možganu — je takoj posvečen destrukciji. In kolikor bolj se ustoli na napredku in civilizaciji, toliko bolj je njegov način ubijanja nečloveški in to izpopolnjuje, dokler ne bo uničil samega sebe.

Kajpada, s tem ne mislimo vsega cloveštva. Dovolj je še ljudi na zemlji, kateri imajo boljše namene, ali o tistih, kateri nam vladajo danes, se žalogni več to reči. Kadarko posluša radio, ali pa beres na dnevnike in revije, da je v resnici poloti — pesimizem.

Seveda, po vsaki večji vojni traja konfuzija, nered ter tista negotovost, katero more rešiti le pravičen mir. Ali to je tisto vprašanje: Kaj je pravičen mir? Poglejmo židovsko vprašanje. Milijoni pobitih in tista edinic, kateri je še ostala na Poljskem in v drugih evropskih deželah, je prežeta s fanatičnim nacionalizmom o svoji obljudjeni deželi, iz katere so jih iztrali Rimljani pred dva tisoč leti. Ali ta dežela ni več njihova, čeprav jima je bila obljudljena. Ta dežela spada drugemu semitskemu plemenu, kateri se imenujejo Arabci, ali tudi tem ne spadajo, čeprav žive tam že tisočletja. Anglija si lasti Palestino — in obljudljila jo je kot dedičino obema temska semitska plemena — Židom in Arabcem. Rezultat vidimo danes. Ali ti Židje niso več tako pohlevni kot so bili nekdaj — in danes je Palestina v ognju.

A na poslednji obravnavi v sodnji se je drznila še dalje. Kakor Sibila je dvignila sebe in svoj glas, rekoč: "Naj pekel pogoltne tistega, ki je mejnik preštel . . ." in se pri tem s pogledom zapičila v mojega očeta ter pomembno kimaje z glavo naznačila to, kar bi bila rada polnila v besede.

Oče je tožbo zgubil in kolikor je njega potrlj, je pa njej zrasel greben, tako da na mirno sožitje skoro ni bilo več mislit. Rastla sem v senci tega sovrašča v in pa dolga, ki se je izgubljeno pravdo zvrnil na našo hišo, kajti stroški so bili velikanci.

Moja mati je moralata takrat iti za dva dni v zapor. Z njo vred sva morali v zapor tudi jaz in moja tedaj še živeča dvojčka. Bilo je nama komaj nekaj mesecev — saj sva se za te pr

PRIPOVEDNI DEL

WANDA WASILEWSKA:

IZ LJUBEZNI

(Nadaljevanje.)

Marija je skrbno zganila obrabljeno pisemce. V široko odprtem, v strop uperjenem rannjenčevem očesu se je vlažno zablestelo.

"No, vidiš," je rekla Marija, jaz sem tudi rekla..."

"Mislite, sestra?"

"Kakšen si, saj ti Olja vendar piše..."

"Da, seveda. Ampak jaz mislim... morda je tako, a ko pride..."

"Ne, ne, saj je jasno. Ali morada nisi bral pisma ali kaj?"

"Kako da ne? Bral... včeraj in danes... a vendar..."

"Eh, ti bedeček, koliko pa bi bila sicer vredna tvoja deklica? Vrneš se, skupaj bosta dela..."

"Kako bom delal?" se je grenko nasmehnil.

"Naredili ti bodo protezo in boš delal. Žena ti bo pomagala, otoke boš imel in ti bodo pomagali."

"Otoke..."

"No, seveda. A sedaj moraš samo mirno ležati, da se bo vse čimprej zacelilo. Da boš šel čimprej domov, k Olji. Ali boš mirno ležal?"

"Če je tako — bom."

"In zdravniko boš ubogal?"

"Že dobro..."

"In prepirati se in sestre obkladati z raznimi priimki ni dovoljeno."

Postalo mu je nerodno.

"Kako bi sedaj... morda bi jem vi, sestra, rekli? Ne vem kako..."

"Ne, sam jih prosi odpuščenja. Glej na, zmerja lahko, za oproščenje pa: morda vi, sestra..."

"Bom pa sam."

"Seveda sam. Sedaj pa grem, ti pa spi in da ne bo več prepirov!"

Sele na stopnicah je Marija opazila, kako pozno je že. Nagnjo je zapenjala plasč. V srcu ji je gorel radostni plamen kot daljni pozdrav od Gregorja. Kot priscrnik stisk njegove zaporek roke. Hitro je stekla po stopnicah. Veži je naletela na Voroncova.

"Se vedno tu?" se je začudil.

"Nekolikom se se zamudila."

Odsila sta skupaj v svetlikajoči se somrak ulice, v mrzli veter, pod dežne kapljice. Zgoraj je bilo videti nebo, ki se je danilo, tu spodaj med hišami po svetloba še ni pregnala mraka. Matri je se spotaknila.

"Daj mi roko! Tema je še, tu pa so povsod luknje."

Oprla se je na njegovo roko in nenadoma začutila, da je strašno utrujena. V daljavi se je zasvetil moder plamenček, pripeljal se je tramvaj. Voroncov je pomagal sesti v prenajavljeni voz.

"Ali si zelo trudna?"

"Zakaj?"

"Strašno," je pritrirdila Marija.

PRISTOPAJTE K

SLOVENSKI NARODNI PODPORNİ JEDNOTI

USTANAVLJAJTE NOVA DRUŠTVA. DESET ČLANOV(IC) JE TREBA ZA NOVO DRUŠTVO

NAROČITE SI DNEVNIK

“PROSVETA”

Naročnina za Združene države (izvzemši Chicago) in Kanado \$6.00 na leto; \$3.00 za pol leta; \$1.50 za četr leta; za Chicago in Cicero \$7.50 za celo leto; \$3.75 za pol leta; za inozemstvo \$9.00.

Naslov za list in tajništvo je:

2657 SOUTH LAWNDALE AVENUE

CHICAGO 23, ILLINOIS

ja. Ni se ji ljubilo govoriti. Počivati, počivati! Vesela je bila obiska. V njegovi prisotnosti se je počutila nekako bolj mirno in brez nevarnosti. Samo mati je, kakor navadno, smatrala za potrebo, pokazati svojo sovražnost do gosta. Varuhinja Grišnih pravice... Res, Grišnim pravim je pa res potrebno varušto!

"Zakaj se smeješ?"

"Smejem?" se je začudila. "Ah, saj res. Spomnila sem se, da mama igra pri nas menda vlogo tače."

Voroncov se je mučil z vžigalnikom. Silni plamenček se je vžigal in takoj spet ugašal. "Tam na mizi so vžigalice."

Ni jih mogel najti. S težavo je vstala in odprla predalček. Njen pogled je padel na fotografijo. To je bil Griša. Griša, kot živ, z veselim bleskom oči, s smelo dvignjeno glavo. Griša...

"Ali si danes operiral?"

"Da, veš..."

Priprala je oči. Videti je bilo, kakor da pozorno posluša, slišala pa ni nobene besedice. Objet jo je polspanski, dremanje pri zavesti. Od daleč je prihajal glas Voroncova, toda ni razumela smisla njegovih besed.

Bila je daleč, pri Griši. Pripravovala mu je o Vasji, o njegovem globokem obupu, o pismu njegovega dekleta, o tem, kako ji je pomagal on, Griša. Kajti on ji je pomagal, on ji je narekoval besede, ki jih je bilo razblinil v smehu in šalah.

A Griš ni bilo. Tu je Voroncov čeval pred pritiskom ljudi, ki so rinili k izhodu. Griš je ni bilo. Nekje drugje — kdo ve kje? — se razlega sedaj njegov veseli glas. Kje neki je v tem deževnem, mrzlem, temnem jutru. Morda gre po neznani poti, morda se plazi po blatu, morda spi v okopu? Kje je Griša?

In zopet kot davi ob postelji ranjenega rdeče-armeja: čeprav slep, čeprav brez rok, brez nog...

"Izstopiti morava!"

Zdrnila se je. Ni se mogla takoj spomniti, kje se nahaja. Ah, da, tramvaj, tu je postaja.

Spet sta bredla po blatu. Na mraka nebu so se jasno riali obrisi hiš. Temni, nepotrebni svetilniki so bili kot mrtva drevesa brez vej. V stanovanjih so gorenje luči, ki so medlo svetile skozi razpoke v zastorih iz temnega papirja.

To je njen dom. Upehalo se je, ko je šla po stopnicah navzgor. Mrtaško so se svetile električne svetilke, zastrite z modrim papirjem. Ob njihovi svetlobi je obraz Voroncova nedanoma izgledal star in izjet.

Mati je nevollno dala gostu roko in ne da bi odgovorila na pozdrav, odšla v kuhinjo.

"Mama čaja, samo zelo vročega!"

"Se vročega... Ni te dočakati. Gori, gori, zavre i se spet ohladi, tebe pa ni in ni."

Marija se je z vzdihom olajšanja zleknila v star, oguljen naslonjača. Iztegnila je noge. Roki sta ji brez moči omahnili.

"Trudna si," je tiho rekel Voroncov, pozorno motreč senče, ki so ji legle okrog oči in okrog ust.

"Strašno," je pritrirdila Marija.

Na to vprašanje ni hotel odgovoriti. Saj ni prvič opazil njenega mnogo pomembnega pogleda, ki ga je vrgla na fotografijo. Njen nasmej je bil skoraj odraz drugega, moškega nasmeha. Gregorjevega nasmeha.

Mož, ki ga ni videla že skoraj leto dni, je bil tu, ni je zapustil niti za minuto. Živila je od njegovega nasmeha, iz njega je čpalova svojo moč.

Voroncov je počasi mešal z žlico po skodelici. Zasmejala se je. "Ni treba mešati, saj ni sladkorja," je rekla s takim tonom, s kakršnim je razlagala nekaj popolnoma samo ob sebi umevnega trmastemu, razvajemu ranjencu.

"Doktor je šele sedaj blagovil to opaziti? Kakšna pozornost. Ko sem bila majhna, so me dečki dražili z belko. Strašno sem bila huda in mislila sem, da bodo laje vedno tako

Poslušajte

vsako nedeljo prvo in najstarejšo jugoslovansko radio uro v Chicagu od 9. do 10. ure dopoldne, postaja WGES, 1360 kilocycles. Vodi jo George Marchan.

da prejmete drugi ali tretji opomin o potečeni naročnini. Obnovite jo čim vam poteče. S tem prihranite upravi na času in stroških, ob enem pa izvršite svojo obveznost na gram listu.

Ali je Sovjetska unija upravičena do reparacij, ki jih zahteva?

Naš državni tajnik Byrnes zelo ugovarja Molotovu, ker zahteva vojne odškodnine. Ampak Rusija je ogromno trpela, veliko njenega teritorija je bilo uničenega in zato je razumljivo, da ima Molotov glede vojnih odškodnin drugačno mnenje kakor pa Byrnes. Na našo deželo namreč ni padla nobena bomba in niti en naš kraj ni bil opustošen od sovražnika.

V Moskvi pa računajo škodo, ki je bila storjena USSR in zahtevajo, da jo tisti, ki so jo povzročili, tudi plačajo.

O tem spornem vprašanju je napisal za časniško agencijo ONA Donald Bell sledeni členek:

Ko je bilo pred približno osemnajstimi meseci objavljeno, da nameravajo Rusi zahtevati od Nemčije reparacije v približnem znesku 10.000 milijonov dolarjev, se nikdo ni začudil in še manj zgražal. Nasproti — splošno je svet cenil, da je zahteva zmerna. Nikdo ni očital predsedniku F. D. Rooseveltu, da je sprejel preveč, ko je odobril ta znesek kot bazo tozadnih razprav.

Ob zaključku konference zunanjih ministrov v Parizu je Molotov zopet navedel to številko — a tu ga je minister Byrnes ostro zavrnil, češ, da je znesek ogromen, previšok, da bo nemško narodno gospodarstvo uničil in da bo to usoden polno za vso Evropo.

Izgovor, da nismo vedeli že prej, kako veliko je opustošeno Nemčije, ni veljavjen. Ko so veliki trije sestali v Jalti, je bil velik del uničenja v Nemčiji že izveden. Res je, da je poznejša vojna prinesla še nekaj več poškodb, toda spominjam se, da so bili zavezniki, ki so zasedli Nemčijo manj začuden nad razvalinami, katere so tam našli, kot presenečeni nad velikim številom tovarn, ki so bile še vedno sposobne obravnavati.

Kar danes obnovitev nemške industrije najbolj ovira, niso razrušene tovarne temveč polmanjanje premoga, ki obstaja povsod v Evropi in obupni položaj nemškega transportnega sistema. Trajalo bo leta predno bo nemška industrija obnovljena, toda vrzovi so le v spletih razmerah. Popraviti mesta, ki so trpela, bo vzel mnogo več časa kot obnovitev bistvenega dela nemške industrije.

Vprašanje, ki se postavlja je pred vsem to, ali hočemo, da Nemčija dela za reparacije ali ne. Ali hočemo, da pomagajo pozidati in obnoviti ono, kar so sami razrušili, ali ne.

Nihče ne more trditi, da ruske reparacijske zahteve niso upravičene in moralno utemeljene. Za to niti ni treba natancje pogledati na sezname russkih krajev, ki so bili porušeni — dovolj bo, če si ogledamo repačijske zahteve iz zadnjine vojne.

Takratni zavezniki so zahtevali od Nemčije 240.000 milijonov zlatih mark. To bi odgovarjalo danes vsto 56.000 milijonov dolarjev. Minister Byrnes pa tega primerjanja neči in pravi, da je Rusija že prejela nemške pokrajine, katerih vrednost cenijo na 14.000 milijonov dolarjev. Drugič, da se je izkazalo, da je današnja Nemčija mnogo slabotnejša in gospodarsko bolj pripraveta kot weimarska republika.

Prvi argument ne drži. V Jalti nam je bilo že prav dobro znano, katere pokrajine Nemčija je bila zasedla Rusija. Takrat nismo niti z besedo namignili, da bo treba odšteti še žeko industrijo od reparacijskih zahtev.

Drugi in tretji vzrok sta nekoliko bolj tehtna. Ako bi se izkazalo, da res ni mogoče iz-

ZA LIČNE TISKOVINE VSEH VRST
PO ZMERNIH CENAH SE VEDNO
OBRNITE NA UNIJSKO TISKARNO

ADRIA PRINTING CO.

Tel. MOHAWK 4707

1838 N. HALSTED ST.

CHICAGO 14, ILL.

PROLETAREC SE Tiska PRI NAS

Dr. John J. Zaverink
PHYSICIAN and SURGEON
3724 WEST 26th STREET

Tel. Crawford 2212
OFFICE HOURS:

1:30 to 4 P. M.

(Except Wed., Sat. and Sun.)

6:30 to 8:30 P. M.

(Except Wed., Sat. and Sun.)

Res. 2219 So. Ridgeway Ave.

Tel. Crawford 8446

If no answer — Call

Austin 5700

BARETINCIC & SON

POGREBNI ZAVOD

Tel. 20-361

424 Broad Street

JOHNSTOWN, PA.

Bodočnost Nemčije sedaj v veliki četvorici najspornejšje vprašanje

Ko se je končala v juliju konferenca v njenih ministrov velike četvorice, je ostalo vprašanje bodočnosti Nemčije nerezno. Kajti vsaka izmed prizetih veličil si jo hoče urediti po svoje.

Spor glede njene nove vloge je kajpada med Rusijo in pa med zapadnimi silami.

O tem piše Donald Bell sledče:

Ruska politika v Nemčiji, katero je objasnili v njeni minister Molotov v Parizu, je vzbudila najhujše sumnje v vsem Zahodnem svetu, posebno pa v Zed državah. Politični krogi in mnogi časnikarji dolže Rusijo, da namerava sovjetizirati Nemčijo in jo napraviti vojaško močno. Nekateri so celo začeli namigavati, da ima Rusija v mislih novo delitev Poljske, ter bi hoteli vrniti neki novi "prijetljiski" Nemčiji izgubljena ozemlja v Sleziji, v Pomorju in vzhodni Prusiji.

Trenutno je mnogo govorjenja in pisanja o tej zadnji tezi, katero pa je po mojem mnenju tako težko spraviti v sklad s politiko, katero so Rusi dozdaj zaledovali v Nemčiji. Saj je Stalin sam v Potsdamu zahteval, da mora zmanjšani rajh prevesti 10 do 12 milijonov Nemcev iz vzhodnih predelov nekdane Nemčije.

Poleg tega pa je Sovjetska unija tudi preselila velike množice Poljakov iz predelov, ki leže na vzhodu Curzonove linije, ki se bodo naselili na zemlji, katero bodo ali so že izpraznili Nemci.

Preselitev prebivalstva v takem obsegu so zadeva, katere se ne bi nikdo lotil, ake ne bi imel namena, da mora biti nova ureditev končno veljavna.

Kar se dogaja v tem delu Evrope, je preobrat zgodovinskega dogajanja, kateremu so dali Nemci ime 'Drang nach Osten', težnja ali prodiranje na vzhod. Dolga stoletja je tega, kar so Nemci začeli izvajati s svojim 'Drang' — kolonizirali in osvojili so vse predele zemlje od Odre pa do Baltskega morja in skozi stoletja potiskali Slovane vedno dalje proti vzhodu.

Tudi slovensko Prekmurje je doživel preobrat

Prekmurje, ki je bilo po prvi svetovni vojni pridruženo Jugoslaviji in v drugi pa ga je Madžarska dobila nazaj, se je dogodil preobrat, ki bo imel za ljudstvo v njemu najboljše posledice. Deželica je revna, ljudstvo je bilo nešolano in primativno, a v sedanji Sloveniji pa se je vse to spremenilo z razdelitvijo velikih posestev med one, ki so zemljo drugim obdelovali, ustavnovljene so nove šole in oblasti skrbni, da se dvigne življenjski standard, ki je bil do sedaj tako nizek.

Prvič so v Prekmurju delili zemljo veleposestnice Olge Milos na Petanjcih. 63 agrarnih interesentov je dobito 67 ha obdelovalne zemlje in travnikov. Potem pa so razdelili veleposestvo grofice Batiani v Skakovcih. Z vseh strani so prišli na to dan agrarni interesenti, da so delujejo pri tem zgodovinskem prazniku prebivalstva vasi Skakovci, Gederoviči, Krajina in So-

Treba je torej, da si prizadevata doseći varnost na drug način. Nemčija mora postati krotka, temeljito denacificirana in vse zone postavljene pod skupno upravo, ki naj bo kompromis med ruskimi potrebami in zahtevami zahodnih velesil. To

INTRIGE "ZAMEJNIIH" POLJAKOV

Casniška agencija ONA poroča iz Rima (datum 24. julija) o delovanju poljskega poveljnika generala Andersa, ki se trudi, da se ne bi niti otroci poljskih staršev, rojeni med minulo vojno in po vojni, ne vrnili na Poljsko.

Iztihotapili so iz Nemčije preko 1200 poljskih nedoletnih otrok in jih priveli v Italijo. To tihotapljenje se je vršilo vse te zadnje mesece v cilju, da se prepreči repatriacijo teh otrok na Poljsko. Baje obstojajo načrti, da se privede čim več močne teh otrok v Ameriko.

Overseas News Agency ima različna poročila o tej zadevi v rokah, že več dni — sedaj pa je potrdil njih verodostojnost stotnik Zozistav Stahl, ravnatelj odnosov s časopisom pri drugem poljskem armadnem korpusu.

Otoci so izbrani bodisi radi tega, ker se njihovi starci nahajajo v Italiji, bodisi radi tega, ker "se želi, da ne bi prišli v nevarnost, da postanejo sovjetski, ki so se vrnejo na Poljsko", in so potem prevedeni preko Avstrije in čez mejo v Italijo.

Stotnik Stahl je povedal vašemu poročevalcu, da skrbe za ta prevoz podtalni agenti, ki so pod komando armade generala Andersa.

Včasih imamo dovoljenje, včasih pa tudi ne, in moramo prekoračiti mejo brez dovoljenja", je dejal. V Italiji pridejo v taborišča, katera ima Andersova armada na razpolago v bližini Barija, ali pa so poslani naprej v Palestino ali Egipt, kjer je organizirala armada svoje lastne osnovne in vojaške sole. Približno 450 teh otrok se trenutno nahaja v Italiji v osnovnih šolah, katere je organizirala leposestnica Hermine Anders. 22 agrarnih interesentov, je dobito zemljo.

bili tisti, ki so že leta in leta plačevali Hartnerju visoke najemne zanjo. Zdaj so dočakali dan, ko je zemlja, ki so jo vse zivljenje s svojim znojem pojili, postala njihova. 30 novih agrarnih interesentov je ta dan osredila ljudska oblast. Istega dne so delili zemljo v Tvrdkovi, ki je bila prav tako last veleposestnika Hartnerja. V Matjaševcih so 1. februarja delili zemljo ve-

dinci. Štiri dni so razdeljevali zemljo, da bi jo pravčno razdelili med tiste, ki so imeli največ pravice do nje. Sklenili so, da bo dobil najprej temi tisti, ki je bil doslej brez nje in je kot najemnik delal na grofovski zemlji. Vsak je dobil 4 orale zemlje, tisti pa, ki so imeli že nekaj zemlje, so doobili toliko, da bodo imeli skupno prav tako 4 orale.

Ko so vse agrarni interesi že vnaprej o vsem natančno dogovorili, je predsednik okrajne agrarne komisije začel z delitvijo. Ko je predsednik agrarne komisije ob prvem zabitem mejinom kolu govoril o Osvobodilni fronti, ki je tudi prekmurskim kočarjem in dinnarjem s štiriletnim bojem pravorila pravico do te zemlje, ki jim jo danes deli ljudska oblast, je vsa množica navdušeno vzlaknila Osvobodilni fronti, ljudski oblasti in Jugoslovanski armadi. Z enominutnim molkom so počastili spomin padlih borcev. "Slava padlim borcem!" je trikrat zadonočelo iz grla vsega ljudstva. "Živel naš vodja v borbi in obnovi, ljubljeni maršal Tito!" so odmevali vzklikli preko grofovskih njiv in travnikov.

Najprej so razdelili travnike, ki jih je bilo okrog 15 ha. Dobili so jih taki, ki doslej niso imeli svojih travnikov, pa so imeli živino. Nato so začeli deliti njive po vrsti, kakor stoje vasi, da bi vsak agrarni interesent dobil zemljo čim bliže svoje domačije. Razdelili so 70 ha njiv, ki so bile deloma že obdelane in posejane jeseni, ponemško pa še čakajo pridnih rok novih lastnikov. Prvič bodo v svojem življenju orali in sejali na svoji grudi. Po delitvi njiv so začeli deliti stavbišča. 24 agrarnih interesentov si bo tu postavilo svoje domove. Stavbni material si bodo navozili od starega in napol porušenega marmofra. Sklenili so, da določijo posebno zemljišče tudi za mladinski dom.

Štiri dni so delili zemljo kos za kosom. 71 agrarnih interesentov je zabilo na grofovsko zemljo svoje mejne količe. Ko je tovariš zabil zadnji kol, je dejal: "Ta zemlja je od danes naprej naša. Obdelujmo jo, da bo dala vse od sebe in da bo dovolj kruha za vse naše delovno ljudstvo, za naše delavce, ki delajo po tovarnah in rudnikih. Če bodo imeli dovolj kruha, bodo lahko še bolj povečali proizvodnjo in nam dali več obleke, strojev in drugega. Mi, kmetje bomo šli z roko v roki z našimi delavci, mi na polju, a oni v tovarnah in rudnikih. Sledimo besedam našega tovarša Tita, ki jih je govoril želesničarjem: "Bodimo složni in delajmo za obnovo naše domovine!"

Prav v severnem delu Prekmurja, v Doliču, so razdelili zemljo veleposestnika Ferdinandu Hartnerja. Zemljo so do-

Andersova armada v svrhu proti-glede pravice do oljnih polj ob naših morskih obalah in poleg teh je oddelenih delegacij tudi par senatorjev in kongresnikov.

Njihova naloga je velika, ker si Zed. države vsled Rooseveltove vnanje politike laste sedaj vodilno vlogo na svetu. Kako bomo iz nje izšli, je drugo vprašanje. Bržkone ne prav dobro.

ZOJSA ima na razpolago mnogo literature

Združeni odbor južno-slovenski Amerikanec (ZOJSA) ima v zalogi mnogo literature, ki jo je onim, kateri se zanimajo zanje, pripravljen brezplačno poslati.

To so predvsem brošure v angleščini glede primorskega in raznih drugih vprašanj ki se tičejo Jugoslavije. Med njimi so "Yugoslavia's Foreign Policy", spisal Josip Broz Tito; "Yugoslavia's New Constitution"; "The Case of Draža Mihailovich" by Vaso Trivanovich; "America and Trieste, God and the Russians" by L. Adamic; "Report on Yugoslavia by Eleven Members of British Parliament"; "Liberation", zgodovina borbe jugoslovanskega ljudstva v slikah.

Narocila pošljite na naslov United Committee of South Slavic Americans, 465 Lexington Ave., New York 17, N. Y.

Kadar se spomnите svojcev v starem kraju, pošljite jim lahski in pa letosnj Ameriški družinski koledar! Stane letosnji \$1.65, lanski \$1.50. Pošljite nam naslov in vsoto, drugo izvršimo mi.

Slavo velikih mož je vedno treba presojati, s kakšnimi sredstvi so si jo pridobili. — Rochefoncauld.

HELP WANTED

CABINET MAKERS

— and —

Furniture Finishers

THOROUGHLY EXPERIENCED MEN FOR FURNITURE WORK ROOM

5 DAY WEEK — 40 HOURS
LIBERAL VACATION PLAN
PAY FOR HOLIDAYS
SICKNESS BENEFITS
LIBERAL DISCOUNTS ON PURCHASES
AFTER 30 DAYS EMPLOYMENT
PERMANENT EMPLOYMENT FOR THOSE WHO QUALIFY
WRITE, GIVING FULL PARTICULARS
EMPLOYMENT OFFICE—4th FLOOR

The J. L. HUDSON COMPANY DETROIT, MICH.

General Factory Workers

Day Shift — Good Wages — Steady Work

Apply ready to work

G. S. Blakeslee & Co. 1844 — 52nd AVENUE

Lawndale 6710

AUTO MECHANICS (2)

Wanted — Experienced all around

Also

BODY MAN (1)

Good Wages — Steady Job.

Apply

LINDEN AVE. GARAGE

915 Linden Avenue WINNETKA, ILLINOIS

Tel.: WINNETKA 4680

MEN and WOMEN

Age from 18 to 60. Full or part time.

Place with Circulating Air.

Pleasant work cond.

Good Transportation.

Two meals a day. Good pay.

— Apply to

Mr. Richardson, Whitehall 4200

Passavant Hospital, 303 S. Superior

WORKERS

Steady employment for right kind of men — Pension plan.

Paid vacation

STANDARD X-RAY CO.

1932 N. Burling

MEN
Secure Your Future Now
CABINET MAKERS and ALL AROUND WOODWORKERS
Lumber Scaler — One experienced Dry Kilns.—Steady work.—Pay according to experience.—Apply in Person or Write

We help you with housing problem

GRAND LEDGE CHAIR CO.

GRAND LEDGE, MICH.

GENERAL factory work for small metal tube bending & fabricating mg. co. No exp. necessary; 85c per hour to start; rest periods; excel. working cond.; perm. job with rapid growing co.; good trans., ½ blk east of Halsted "L" sta., betw. Congress and Van Buren. FISHER PROCESS MFG. CO., 750 W. Tilden

Socrates said that a knowledge of our own ignorance is the first step toward true knowledge.

Steals kisses are always sweetest.—Leigh Hunt.

NAROCITE AMERIŠKI DRUŽINSKI KOLEDAR SVOJCEM V STAREM KRAJU

Stane \$1.65 s poštnino vred. Pošljite nam točen naslov in vsoto, drugo izvršimo mi.

PROLETAREC, 2301 So. Lanwale Ave.

CHICAGO 23, ILL.

Iz SANsovega urada

3935 W. 26th St., Chicago 23, ILL.

"Večerja v Beli hiši"

Dne 13. januarja 1942 sta Louis in Stella Adamič večerjala v Beli hiši s predsednikom Rooseveltom in njegovo soprogo ter premierjem Churchillom. Bela hiša je bila tedaj osrednja točka največje krize sveta, na katero so se opirale najboljše težnje stotine milijonov ljudi.

Rooseveltove je zanimala Adamičeva knjiga "Two-Way Passage", ki je izšla oktobra leta 1941. Zahtevala sta, da jo čita i Churchill, a sta ga že naprej opozorila, da mu gotovi deli ne bodo všeč. "Odpira pogled," je dejal FDR, "res odpira pogled" — na povojni svet, na mir.

Da zabilje v Churchillovo trdovratno torijsko bueo točko ali dve o Ameriki, je FDR zaključil porabiti Adamiča in njegovo knjigo. Posledica je bil posbeno izreden večer, poln veselih šaljivih trenutkov ter skrajno resnih nadglasov, katerih važnost se šele sedaj lahko polnoce.

Vojški položaj v Evropi, Severni Afriki ter na Pacifiku je bil brez vsakega pretiranja skrajno nevaren, toda zdelo se je, da sedi FDR vrh sveta. Besede polne hudomušnosti so, mu drdrala miljo na minuto in ščipale Churchillia, ki je v slabem humorju vracač milo za draga. Ozrače je pokalo od napetosti, od samo po sebi umljivih mednarodnih potežkoč.

Louis Adamič in njegova soproga sta bila uverjena, da zna "prijateljstvo" z Rooseveltom in Churchillom postati glavne zgodovinske važnosti, in sta napravila skrbne zapiske vsake Rooseveltove in Churchillove besede, izraza in kretanje; ravno tako glede drugih gostov, obdelega sporeda, o Fali, — — o tankocutnosti ozračja Bele hiše, izvirajoče iz Rooseveltove telefonske nesposobnosti in vojne — o mnogih rečeh, o katerih se ni moglo govoriti med vojno ali v Rooseveltovi življenski dobi.

Sedaj pa je Louis Adamič napisal "Dinner at the White House", morda svojo najboljšo, najvažnejšo knjigo. Prvi osem poglavij bo povzročiti precej rahljjanja in smeha; zadnjih šest pa vključuje kratki pregled do sedaj še malo razumevanjih razvojev, katere pisatelj deloma pripisuje nesrečnemu odnosu med Rooseveltom in Churchillom in ki se je raztegnil v povojno dobo in so del sedanjega nagibanja v tretjo svetovno vojno.

Večerja v Beli hiši predstavlja dramatičen pogled od blizu na personalno in suprapersonalno medigro med Rooseveltom in Churchillom. Vključuje izklesano sliko obeh mož in Eleanor Rooseveltove, koje zgodovinska vloga ne zna biti manjša od soprove. Podaja tragi-komicen pogled na izvor ideje Združenih narodov. Razpravlja o takih vprašanjih kot:

Nova "KUHARICA"

ZA AMERIŠKE SLOVENKE

— "SLOVENSKO-AMERIŠKA KUHARICA" —

Izdala MRS. IVANKA ZAKRAJSEK

KNJIGA, KI JO JE VSAKA GOSPODINJA ŽELELA IMETI!

Poleg obilnega informativnega gradiva svoje stroke vsebuje tudi okrog 1200 receptov za amerikanska in starokradska, oziroma evropska jedila. — V njej je tudi ANGLEŠKI ODDELEK, kjer so v angleščini podana pojasnila in recepti za take naše jedilne posebnosti kot POTICE, ŠARKLJI, KRAPI, BUHTELJNI, CMOKI itd. — To bo našim tu rojenim kuharicam zelo dobrodošlo in se jim ne bo težko navaditi pripraviti "specialite", ki so jih vedno tako rade imete doma.

Ker ameriške Slovenke do sedaj niso imele svoje KUHARKE KNJIGE, BO TA NOVA "KUHARICA" veliki večini naših gospodinj in kuharic zelo dobrodošla.

Nova knjiga ima velikost 8x5½ inč, obsega skoro 500 strani, (40 poglavij), ter je vezana v trde in močne platnice. Tiskana na dobrem papirju, z vidnimi črkami.

Cena \$5.00 s poštino

NAROCILA SPREJEMA

PROLETAREC

CHICAGO 23, ILL.

2301 SO. LAWNDALE AVE.

kih letih, ki so pred nami. Knjiga izide 28. avgusta v izdaji Harper & Brothers in bo naprodaj v vseh knjigarnah v Ameriki. (\$2.50.)

Avtografirani iztisi se dobre naravnost od pisatelja (L. Adamič, Milford, N. J.)

Ali je FDR kedaj imel prilično preprečiti Churchillove trdovratne imperialistične namene in razviti tako ameriško zunanjino politiko, koje glavni cilj bi bil svetovni mir in ne ohranitev britanskega imperija s tveganjem vojne z Rusijo? Ali je Churchill presleplil Roosevelt, izkorisčajoč predsednikovo poslanje?

Ali je neuspeh Rooseveltove mednarodne politike (kot izgleda 1946) deloma zakrivila ožja kolaboracija in nasveti Hopkinsona, Barucha, Leahyja? Napačno mišljenje, da je Amerika anglosaksomska dežela? Pomanjkanje v ameriškem ljudstvu politične izkrstilizacije, na katero je Churchill računal že od početka in katero je še nadalje izkorisčal po smrti svojega "prijatelja"?

Kakšno vlogo je pri vsem tem igrala Eleanor Roosevelt? Cordell Hull? Wendel Willkie? Je bil FDR velik mož? Ali je bil res pravi demokratični vodja ali le "plemč" iz Hyde Parka? Žrtev svojega lastnega nezadnega značaja? Ali žrtev Churchillovega argumenta: Ali to, ali pa — da je namreč na svetu v splošnem srednja pot nemogoča, vsled tega je Amerika moral ali podpirati britski imperij ali pa tvegati razgradjanje komunizma?

Kedaj je pričelo Rooseveltovo zdravje pešati? Zakaj je bil prisiljen kandidirati za četrti termin? Ali se naj njegova odbritev Trumana za podpredsednika pripisuje temu hiranju?

Ali je FDR zložil vsa jajca v košarico Združenih narodov z namenom, da porazi Churchillove imperialistične namene s tem, da ustanovi močno mednarodno organizacijo? Če bi živel še nekaj časa, bi se li Združeni narodi že od začetka bolje razgibali?

V enem poglavju že proti koncu knjige Adamič privikrat razoden je pripoved o svoji borbi, ki jo je vodil v Washingtonu v letih 1942-44 proti silam, ki jih je zastopal Churchill in njegovih 26,000 britskih agentov, ki poslujejo v Ameriki; ki jih je zastopal Fotič in drugi reakcionarji. Tukaj L. Adamič predloži korespondenco, ki jo je imel z Rooseveltom.

Zadnje poglavje "Večerje v Beli hiši" je grafična slika tekočih domačih in mednarodnih zadrug ter naštevanje korakov, ki jih mi Amerikanci, vključivši jugoslovanske Amerikance, moramo podvzeti, da se svet s tretnjo svetovno vojno ne uniči. Adamič priporoča program, ki bi ga vsak treznomisleč Amerikanec moral razmotriti, skušal zboljšati, pomagati ga spraviti v akcijo.

S svojo ponavadi globoko odkritostjo je Adamič spisal časovno primerno, znamenito knjigo, ki bo sigurno vplivala na naše politično mišljenje v težnem poglavju.

Skupni dohodki za politično akcijo SANSa od 6. decembra 1942 do 30. junija 1946

Skupna izplačila v isti dobi

Preostanek

Skupni dohodki za pomočno akcijo od 1. oktobra 1944 do 30. junija 1946

Izplačano pomočno akciji

Preostanek 6-30 1946

Skupni dohodki za pomočno akcijo od 1. oktobra 1944 do 30. junija 1946

Izplačano pomočni akciji

Preostanek

Skupni dohodki za pomočno akcijo od 1. oktobra 1944 do 30. junija 1946

Izplačano pomočni akciji

Preostanek

Skupni dohodki za pomočno akcijo od 1. oktobra 1944 do 30. junija 1946

Izplačano pomočni akciji

Preostanek

Skupni dohodki za pomočno akcijo od 1. oktobra 1944 do 30. junija 1946

Izplačano pomočni akciji

Preostanek

Skupni dohodki za pomočno akcijo od 1. oktobra 1944 do 30. junija 1946

Izplačano pomočni akciji

Preostanek

Skupni dohodki za pomočno akcijo od 1. oktobra 1944 do 30. junija 1946

Izplačano pomočni akciji

Preostanek

Skupni dohodki za pomočno akcijo od 1. oktobra 1944 do 30. junija 1946

Izplačano pomočni akciji

Preostanek

Skupni dohodki za pomočno akcijo od 1. oktobra 1944 do 30. junija 1946

Izplačano pomočni akciji

Preostanek

Skupni dohodki za pomočno akcijo od 1. oktobra 1944 do 30. junija 1946

Izplačano pomočni akciji

Preostanek

Skupni dohodki za pomočno akcijo od 1. oktobra 1944 do 30. junija 1946

Izplačano pomočni akciji

Preostanek

Skupni dohodki za pomočno akcijo od 1. oktobra 1944 do 30. junija 1946

Izplačano pomočni akciji

Preostanek

Skupni dohodki za pomočno akcijo od 1. oktobra 1944 do 30. junija 1946

Izplačano pomočni akciji

Preostanek

Skupni dohodki za pomočno akcijo od 1. oktobra 1944 do 30. junija 1946

Izplačano pomočni akciji

Preostanek

Skupni dohodki za pomočno akcijo od 1. oktobra 1944 do 30. junija 1946

Izplačano pomočni akciji

Preostanek

Skupni dohodki za pomočno akcijo od 1. oktobra 1944 do 30. junija 1946

Izplačano pomočni akciji

Preostanek

Skupni dohodki za pomočno akcijo od 1. oktobra 1944 do 30. junija 1946

Izplačano pomočni akciji

Preostanek

Skupni dohodki za pomočno akcijo od 1. oktobra 1944 do 30. junija 1946

Izplačano pomočni akciji

Preostanek

Skupni dohodki za pomočno akcijo od 1. oktobra 1944 do 30. junija 1946

Izplačano pomočni akciji

Preostanek

Skupni dohodki za pomočno akcijo od 1. oktobra 1944 do 30. junija 1946

Izplačano pomočni akciji

Preostanek

Skupni dohodki za pomočno akcijo od 1. oktobra 1944 do 30. junija 1946

Izplačano pomočni akciji

Preostanek

Skupni dohodki za pomočno akcijo od 1. oktobra 1944 do 30. junija 1946

Izplačano pomočni akciji

Preostanek

Skupni dohodki za pomočno akcijo od 1. oktobra 1944 do 30. junija 1946

Izplačano pomočni akciji

Preostanek

Skupni dohodki za pomočno akcijo od 1. oktobra 1944 do 30. junija 1946

Izplačano pomočni akciji

Preostanek

Skupni dohodki za pomočno akcijo od 1. oktobra 1944 do 30. junija 1946

Izplačano pomočni akciji

Preostanek

Skupni dohodki za pomočno akcijo od 1. oktobra 1944 do 30. junija 1946

Izplačano pomočni akciji

Preostanek

Skupni dohodki za pomočno akcijo od 1. oktobra 194

THE SHAME OF THE NATION

The investigation which has linked the name of Congressman Andrew J. May and other "great" men and war-time "patriots" with a mushroom munition firm that seized upon the war as an opportunity to profit upon the people smells bad. Certainly if it is proved that members of the nation's lawmaking body connived with racketeers to mullet the people while the soldiers were dying across the oceans the nation will be shamed.

But we submit for the thoughtful consideration of working people that there are still greater shames which seldom get public consideration.

While it's bad enough if lawmakers rob the people illegally, we contend that it's still worse to make laws which permit the people to be the victims of legalized robbery.

The crowning shame of this era of potential abundance is that the government sanctions the institution of private profit in the production and distribution of people's needs.

It is disgraceful that a small class of people should be able to wax wealthy by owning the nation's jobs while millions of people who work all their lives finally die as poor as they were on the day they were born—and that with the sanction of law and the mantle of conventional respectability.

Americans have a good reason to object to illegal racketeering. But they have more reason to resent the legalized robbery of private profit which is a normal result of our capitalist economy. For it is to the legal exploiters that the people pay the much larger toll.

Figure what dishonest congressmen may have taken for themselves, reckon the cost of the Prendergasts, the Hagues and the Kelleys, and then compare the total to what is taken every year by the "respectable" private owners of the nation. It will be found that the cost of the latter, as described by the words, "dividends" and "interests," is vastly greater.

And bear in mind, too, that back of every scoundrel in public office is a private individual who is seeking to make a short cut to wealth by avoiding some of the rules of the private-profit game.

Crooked politicians are one of the by-products of the capitalist racket. There will be fewer of them when the legalized dishonesty of private profit is ended.—Reading Labor Advocate.

More War Contracts Scandals

All through the war, flagrant abuses were apparent in the power of dollar-a-year civilian production officials to throw favors to companies from which they were "on leave." Comptroller General Warren now charges that Army officers still in uniform, have handled contract termination negotiations with companies from which they later accepted civilian employment.

The Treasury, apparently, is taken for a ride both coming and going. Short cuts to production were justified in the emergency of 1941. But there is no justification for what Mr. Warren calls a "terrific lobby" of Army officers which broke down enforcement of an 1872 statute barring government officials from handling claims against the Treasury for two years after leaving federal service. There is no justification for the "rider" to the now-pending terminal leave pay bill, which in effect would sanctify the destruction of the sound 1872 law. It is the business of Congress to strengthen the statutes, not weaken them, in the face of developing scandals of war profiteering.—The Chicago Sun.

Sale of War Plants

The War Assets Administration has sold 52 of the war plants financed by the Government to 16 big corporations. This represents 57 percent of the total government investment of \$17,000,000,000. The latest sale was that of the \$200,000,000 steel plant at Geneva, Utah, to the U. S. Steel Corp. for \$47,000,000. Whatever the Attorney General says, this sale of "our" plants to big business has strengthened monopoly. It has also strengthened the hold of Eastern industrialists over the West, for many of these plants were in the West and are now owned by Wall Street-centered corporations. Steel will continue to cost more to Western consumers than to Eastern, even if it comes from Utah smelters. This is what the NAM means by free enterprise—monopoly control of our economy.

The net national income in the United States dropped from \$80 billion in 1929 to \$40 billion in 1932, and rose to \$80 billion in 1937, and to \$160 billion in 1944, as shown in a Twentieth Century Fund report.

Congress Betrays the People on Oilfields

By KENESAW M. LANDIS, II
in The Chicago Sun

Well, one bill got through Congress by a whopping majority.

The OPA was butchered. The FEPC was filibustered. The 65-cent minimum wage bill was killed. So was the health insurance bill. And the bill to appropriate money to fight cancer.

In the closing hours of the session, the long-range housing bill was allowed to languish in committee. But one bill passed easily.

By an overwhelming majority, Congress voted to renounce the claim of the United States to tide-water oil fields off the coasts of California and Texas.

These tidewater fields contain the greatest stores of oil now known to exist within the jurisdiction of the government. In the opinion of geologists, they may constitute in another decade the only source of fuel for the U. S. Navy.

Doctored About the Legal Right

They are now being exploited by private oil interests, who have secured extremely profitable leases by arrangement with complaisant officials of California and Texas.

But there is considerable doubt whether these two states had any legal right to dispose of these oil reserves.

In 1937, the Senate passed a resolution declaring submerged lands along our coasts "to be the property of the United States" and directing the Attorney General to "assert, maintain and establish the title and possession of the United States."

In the exercise of his duty, the they represent, anyhow?

PROLETAREC

THE MARCH OF LABOR

OLDEST UNION IN THE U.S.

THE COLUMBIA TYPOGRAPHICAL UNION 101 MARKED ITS 131ST ANNIVERSARY JAN. 7, 1946. THE UNION WAS FORMED BY 19 PRINTERS IN WASHINGTON D.C. IN 1815, AND THEIR FIRST WAGE SCALE CALLED FOR A WAGE OF \$9 FOR AN 84 HOUR-WEEK.

PRE-WAR AVERAGE ANNUAL WAGE PER PERSON IN THE DEEP SOUTH WAS \$317.

334

SCHWAB

PERSONS ON RELIEF IN 1936 AVERAGED 17 DAYS OF ILLNESS A YEAR, THOSE WITH FAMILY INCOMES UNDER \$1,000 AVERAGED ALMOST 11 DAYS, THOSE IN THE \$1500-2000 GROUP AVERAGED SEVEN DAYS, AND THOSE WITH INCOMES OVER \$5,000 AVERAGED SIX AND A HALF DAYS OF ILLNESS.

THERE IS A UNION LABEL FOR EVERY PURSE — THE BEST BUY AT THE PRICE. LOOK FOR THIS UNION LABEL IN YOUR NEXT HAT!

HIGH PAY ESSENTIAL TO PROSPERITY

For years business observers and commentators have been earnestly talking about some \$100,000,000,000 in savings which people had laid by in war bonds and bank accounts. A large part of this immense sum was supposed to be in the hands of workers who had saved it from their "high wartime wages" and would spend it for automobiles, new homes, refrigerators and many other products when the war was over. Business men were counting on a new era of prosperity when this money came to market to buy goods.

The actual facts, published recently in a Federal Reserve Board study, show how little these observers knew about the wartime incomes of workers and the heavy expense they had to meet wartime living conditions and the huge hidden increase in living costs.

The study shows that only a small portion of these savings are in the hands of workers. The top 20 per cent of America's savers hold 77 per cent of the savings, or \$62,300,000,000. These are the family groups who have \$1,800 or more in savings. The middle 50 per cent hold the remaining 23 per cent of savings (\$18,600,000,000), with family holdings varying from \$50 to \$1,800.

In the bottom 30 per cent of American families, 24 per cent or 13,800,000 families had no savings at all and the rest had so little as to be negligible.

The study further shows that those who hold the major part of these savings do not expect to use them for current spending, nor even for such lasting things as automobiles, refrigerators and homes. Current spending will be financed out of their weekly incomes.

So it is clear, as labor has pointed out for years, that business must depend on workers' week-by-week income to finance the sales of goods which keep business alive. Once more it is clear that high workers' income, which means high spending for industry's products, is essential to keep our free enterprise economy in balance.

Disturbing News From Foreign Fronts

By DONALD RAMSEY

The fat is in the fire" in China. Madame Sun - Yat - sen, widow of the "George Washington of China," says Generalissimo Chiang is endeavoring to involve the United States in a war with Russia and she suggests we cut off military supplies from the generalissimo.

The lady probably has more influence in China than any other individual. She is one of the Soon sisters. Therefore, Chiang is her brother-in-law. She has never trusted him since he murdered a lot of his "Red" comrades years ago, after making a deal with the Chinese bankers of Shanghai.

Undoubtedly, she leans heavily toward Moscow, and her declaration which must have created a tremendous sensation in China, probably means that General Marshall's peace efforts have failed. Russia will back the Chinese "Reds." Will we start another world war by going to Chiang's assistance?

Saluting a Gallant Lady

A revolution in Bolivia; the president of Paraguay prepares to reorganize the government; storm signals are flying in half a dozen other Latin-American countries.

The Bolivian revolt was a bloody affair. It remained for a woman to do the decent, courageous thing. Maria Teresa Solari, chairman of the Women's Civic Union, had opposed the dead dictator, Villarreal, from the start, but she faced the mob and demanded that the bodies of the victims be cut down and "buried like Christians." No country is lost while it produces such women.

But here's the funny thing. What it was suspected—perhaps unjustly—that Pauley might go, Congress has done itself.

With brazen effrontery, Congress has voted to by-pass the Supreme Court and hand the tidewater fields over to the oil promoters, confirming their doubtful title.

The so-called representatives of the American people. Whom do they represent, anyhow?

In the exercise of his duty, the

IN THE WIND

France still lives! Cognizant of this was a New York Herald Tribune correspondent who cabled this story: As the Paris-Nice express gathered speed and prepared to whirl through the whistle-stop town of Frejus, one of the passengers could restrain himself no longer. He pulled the emergency alarm chain. The train ground to a halt before the Frejus station and out stepped Henri Giraud, Mayor of Frejus. Admiring townsmen, who had long fought off the impulse to do what their mayor had dared to do, hoisted Giraud to their shoulders and paraded him triumphantly into town.

Occupational adjustment. Judging from the juxtaposition of two recent books reported in the Labor Department's current Monthly Labor Review, the golden age of competition yet to come (sans OPA) should consist mainly of captains of industry—a book by Michael Gore lists "101 Ways to be Your Own Boss," but Paul W. Boynton can offer only a modest "Six Ways to Get a Job."

The Human Side: Business Week reports Frank W. Abrams, president of Standard Oil Company (New Jersey), is gifted with talents that include an understanding of men. His first official act, while conducting a meeting of its manufacturing committee on a hot summer day, was to order all present to take off their coats.

Naturally! A sign on a display of wooden blocks with bored centers in a New York surplus-goods store: "We don't know what in hell they are, but you're sure to find a use for 'em, at 7 cents ea."

Why didn't we think of that? The "Washington Calling" column of Scripps - Howard newspapers reprinted the following gem of economic reasoning which they credit to a business journal: "If milk prices go up several cents a quart, families in low-income brackets will use less. Surplus would go into other dairy products—butter, cheese, ice cream—eliminating shortages in these lines. If auto prices go high enough, fewer people will be able to buy cars (even on time payments), and there won't be any more worry about steel."

Optimism unbounded: A Reuter dispatch in the Tientsin, China, Evening Journal, for June 29: "The construction of 85 fortresses (blockhouses and pillboxes) at vantage points in the former foreign concessions of Tientsin has necessitated the expenditures of C. N. \$300,000,000 (U. S. \$150,000,000). This was revealed by Mayor Chang Ting-ngao who stated the expenditures would be refunded by the Central Government later. . . . Mayor Chang was inclined towards optimism regarding the prospects of settling China's internal differences."

CLAGUE AGAINST DRIVING IDLE WORKERS INTO LOW-PAID JOBS

If unemployed workers are forced into sub-standard jobs, the nation as a whole will suffer. That warning was voiced recently by Edwin Clague, director of the Bureau of Employment Security Administration.

Clague criticized the attitude of some state authorities that jobless workers should be compelled to "take any job," regardless of pay or conditions. He insisted that, on the contrary, jobseekers should be given a reasonable time to look around for satisfactory employment before being denied unemployment insurance.

"If they cannot obtain jobs at their highest skills, they should have a chance to look around for jobs at their next related skills," Clague declared.

Many workers will surely be able to maintain their wartime skills and earning power if given sufficient time to explore job opportunities.

"It is to the economic interest of the country as a whole, as well as the individual worker's interest, that shifts in jobs take place with the least possible waste of skills or loss of earning power."

COAL MINE FATALITIES

In the first five months of 1946, 360 miners were killed in coal mines in America. Of them 27 were killed in two major disasters. In bituminous mining 270 were killed, in anthracite fields 20.

WILLIAM GREEN IS HALF RIGHT

While CIO's Philip Murray is exerting pressure for further wage increases to offset recent advances in living costs, President William Green finds more hope in a high level of production by the nation's economy.

"Production alone can save us," Mr. Green told Maintenance of Way delegates at a convention in Detroit. Moreover, he made his meaning clear by adding that strikes in retaliation against removal of price controls are "unwise at this time."

If Mr. Green had said that production is the FIRST step toward the general welfare we'd be agreeing with him without reservation. However we cannot concur in his appraisal of the value of "production alone."

We still recall that the economy of the nation "dropped dead" back in 1929 after a decade of the greatest production in the history of the capitalist system. And so we know that, even though no generation can have the good things of life until they first produce them, something more than production is needed to make the people prosperous and secure.

What must be added is that workers must produce for the purpose of using the things that are produced. Otherwise surpluses are created which, in the future as in the past, will clog the economy and produce a depression of gigantic proportions.

Of course the present economy is not geared to the purpose of producing for use. Profit is the mainspring of human activity; the profit of owners. And that's where the trouble lies. Unless the owners can sell the products of industry profitably, then they stop producing.

We always have contended that the only sane purpose for producing anything was to consume what was produced. But workers are not prevented from using the product of their toil by owners who pay them less than the value of their product.

We say that Mr. Green is half right when he advocates production. But he will have to accept the Socialist program of production for use instead of for profit before he can come through with a complete program for the economic security and political freedom of the American people.—Reading Labor Advocate.

CHURCHILL TWISTS AN ISSUE

Mr. Churchill charges that the Labor government's proposal to investigate ownership of British newspapers is a threat to "freedom of the press." The accusation is reminiscent of the one-time complaint of too many American newspapers that requiring them to observe the Wagner Act and the Fair Labor Practices Act was an invasion of freedom of the press.

The Labor government's project, as we understand it, is to dramatize the fact that press ownership in Britain is concentrated in the hands of a few men who are also closely allied with banks, shipping, mining, transportation and other great industries. Does such dramatization interfere with the right of these men to publish as they please, to express their editorial beliefs, to print without licensing or censorship? Not at all. It simply tells the people that, when the majority of newspapers continually rail at Labor's socialization and social insurance plans, they are expressing the views of a particular economic group which was outvoted in a free election.

Federal law in this country already requires newspaper owners to print the facts of ownership. That does not infringe freedom of the press. It protects an equal right of the public to know who is speaking through newspaper columns. Press freedom is too precious a right to be misdefined, and those who benefit constantly by the great guarantees of both British and American constitutions should be especially jealous not to let any misuse of the term go uncorrected.—The Chicago Sun.

"BILLY" BULLITT IS LOOSE AGAIN

William Bullitt, born in wealth and social position, is a sort of "Peck's bad boy." In the first World War he was close to Woodrow Wilson. Franklin Roosevelt gave him many distinguished posts, including Ambassador to France and Ambassador to Russia.

Bullitt is a brilliant fellow, but utterly without balance, and that makes him a very dangerous gentleman.

His latest outburst is a new book. In it he makes the mild suggestion that the United States "should not hesitate to use the atomic bomb to stop new crimes of Soviet imperialism."

It happens that this paper has never preached Communism. It stuck to trade unionism and old-fashioned democracy when "Billy" Bullitt was quite "pink."

However, LABOR is convinced that one way to destroy democracy here and elsewhere is to listen to the hysterical outcries of men like Bullitt, who are "radical" one minute, heaven only knows what the next.

Powerful forces are endeavoring to push us into a war with Russia. As a lover of democracy, LABOR hopes we can avoid such a conflict.

However, the outpourings of men like "Billy" Bullitt make the task extremely difficult. — Labor

A SHORT STORY ABOUT A MINER—ONE AMONG MANY

From the "culm bank" comes this short story, author anonymous, about a coal miner and what 30 years in the mines did to him.

My father coughed again, cursed and fumbled in the dark for the light. It tingled as he gave it a jerk. Powder and funnel—a match struck and I could hear him breathing the pale yellow smoke into his lungs.

He had made everything handy for himself since mother had gone, all things